

Posudok oponenta habilitačnej práce

Kandidát:	MUDr. Ján Koreň, PhD.
Habilitačná práca:	Výskyt nozokomiálnych infekcií a multirezistentných kmeňov v zdravotníckych zariadeniach
Pracovisko:	Mikrobiologický ústav LF UK a UNB, Bratislava
Oponent:	prof. MUDr. Mária Štefkovičová, PhD., MPH
Pracovisko:	Fakulta zdravotníctva, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne

Tému habilitačnej práce považujem za mimoriadne aktuálnu. Problematika nozokomiálnych infekcií a multirezistentných kmeňov v zdravotníckych zariadeniach otvára mnoho otázok zasluhujúcich si pozornosť vedeckých a odborných pracovníkov z oblasti preventívnych aj klinických odborov a to predovšetkým pre ich významný zdravotný, ekonomický a sociálny dopad. Preto rozhodnutie autora sumarizovať výsledky svojho výskumu dosiahnuté v tejto problematike považujem za vysoko prínosné. Intenzívnu prácu v odbore dokumentuje séria publikácií autora, ktorá spolu s príslušnými komentármi, zaraďujúcimi jednotlivé práce do spoločného kontextu, predstavuje jadro oponovanej práce.

Po formálnej stránke je habilitačná práca v pevnej väzbe, písaná jasným a zrozumiteľným štýlom. Má 198 strán, obsah zodpovedá požiadavkám kladeným na habilitačný spis. Literatúra má 88 domácich a zahraničných citácií, z toho 55 je od roku 2020.

V úvodnej časti zvlášť oceňujem kapitolu 4, kde autor podáva ucelený prehľad o výskyte nozokomiálnych infekcií a epidemiologicky významných kmeňov vo svete, EÚ, SR a v zdravotníckom zariadení, v ktorom pôsobí. Upozorňuje na význam prostredia a predmetov, na ktorých kmene prežívajú a tiež na zariadenia dlhodobej starostlivosti, ktoré sa stávajú významným rezervoárom týchto patogénov pre zdravotnícke zariadenia poskytujúce neodkladnú zdravotnú starostlivosť. Tiež sa v nej zaoberá možnosťami zníženia spotreby antimikrobiálnych látok pri liečbe chronických a recidivujúcich infekčných ochorení, a to používanie alternatívnych foriem liečby napr. autovakcínami, bakteriofágmi či transplantáciou stolice.

Ciele práce boli jasne formulované a splnené.

Po obsahovej stránke je vlastná práca rozdelená do 6 kapitol:

1. Výskyt a význam nozokomiálnych patogénov izolovaných z klinických vzoriek.
2. Účasť nozokomiálnych kmeňov na etiológii ochorení.
3. Epidemiologicky významné mechanizmy rezistencie na antibiotiká.
4. Vlastnosti a podiel kmeňov *Escherichia coli* na infekčných ochoreniach.
5. Charakteristika kmeňov *Klebsiella pneumoniae* a ich potenciál šírenia v ZZ.
6. Možnosti imunomodulačnej terapie chronických recidivujúcich ochorení.

Východiskom pre jednotlivé kapitoly je 15 publikácií autora. Každá kapitola má na začiatku krátke zhrnutie s najdôležitejšími výsledkami.

Z deklarovaných cieľov by som rada vyzdvihla časť 7.3., ktorá komplexne pojednáva o mechanizmoch rezistencie. Od prehľadovej štúdie k danej téme prechádza k vlastným výsledkom o vybraných špecifikách rezistencie kriticky prioritných nozokomiálnych patogénov z rodu *Enterobacterales* voči cefalosporínom 3. generácie a karbapenémom až po výskum vplyvu teploty na vyčerpávanie antibiotík z bakteriálnej bunky. V časti 7.6. autor prezentuje výsledky z overovania efektivity imunomodulačnej liečby u pacientov s chronickými a recidivujúcimi ranami, ktorá v prípade úspešnosti nielen významne zvýši kvalitu života pacientov, ale zároveň vedie k zníženiu potreby opakovaného podávania antibiotík.

V záveroch predloženej habilitačnej práce sú zhrnuté nielen zistené výsledky, ale aj ich praktické využitie pre ovplyvnenie prevalence multirezistentných kmeňov a nimi spôsobených nozokomiálnych infekcií.

MUDr. Ján Koreň, PhD. splňa všetky odborné-vedecké, pedagogické a osobnostné požiadavky kladené na vysokoškolského učiteľa.

Ku práci nemám pripomienky, mám nasledujúce otázky:

1. Aká je perspektíva rozšírenia používania imunomodulačnej liečby v boji s bakteriálnymi infekciami?
2. Bolo by možné aplikovať tieto postupy (použitie bakteriálnych lyzátov alebo autovakcín) pre potreby dekolonizácie u pacientov kolonizovaných významnými nemocničnými patogénmi.

3. Máte nejaké vedomosti o využití vášho zistenia o znížení efektivity efluxovej pumpy pri teplote vyššej ako je telesná teplota v klinickej praxi?

Oponovaná habilitačná práca MUDr. Jána Koreňa, PhD. svedčí o významnom prínose autora v oblasti nemocničnej hygieny a epidemiológie so zvláštnym zreteľom na problematiku výskytu multirezistentných kmeňov v zdravotníckych zariadeniach. Splňa požiadavky kladené na habilitačné práce v odbore „Hygiena“ a preto ju odporúčam prijať k obhajobe.

V Trenčíne 24. 9. 2025

prof. MUDr. Mária Štefkovičová, PhD, MPH
oponentka